

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/76/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7125210999
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:7125210999.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Elišky Har Tzvi a JUDr. Ingrid Kalinákovej vo veci starostlivosti súdu o maloletých: D. E., P. XX.XX.XXXX N. P. E., P. XX.XX.XXXX, A. X. Y. Z. XXXX/X, U. - G., deti rodičov: otca M. E. E., P. XX.XX.XXXX, X. Y. W. S. XXXX/X, U. - H. U., právne zastúpeného JUDr. Jolanou Fuchsovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, a matky X. U., P. XX.XX.XXXX, X. Y. Z. XXXX/X, U. - G., právne zastúpenej JUDr. Ivanou Gaľovou, advokátkou, Jarková 14, Prešov, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Košice č.k. 79P/97/2025-44 zo dňa 04.07.2025, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie vo výrokoch I. a II.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec maloletého dieťaťa sa samostatným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal úpravy rodičovských práv k dvom (z troch) maloletým deťom v rozsahu v znení petitu návrhu:

„Súd zveruje mal. D. E., P. XX.X.XXXX a mal. P. E., P. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždňovom intervale, s dňom striedania v pondelky prostredníctvom školy a škôlky. V prípade, že na pondelok vychádza štátny sviatok, školské prázdniny alebo iné plánované voľno v škole alebo škôlke, tak odovzдание oboch detí prebehne už v nedeľu o 18:30 hod. v mieste bydliska rodiča, ktorému interval striedavej starostlivosti končí. Deti budú v starostlivosti otca v párnych týždňoch, v starostlivosti matky v nepárnych týždňoch.

Súd upravuje styk rodičov s mal. D. E., P. XX.X.XXXX a mal. P. E., P. XX.XX.XXXX počas letných prázdnin tak, že mal. deti budú v starostlivosti matky od 1.7. od 10:00 hod. do 18.7. do 10:00 hod. a od 1.8. od 10:00 hod. do 15.8. do 10:00 hod. a v starostlivosti otca od 18.7. od 10:00 hod. do 1.8. do 10:00 hod. a od 15.8. od 10:00 hod. do 31.8. do 18:30 hod., s tým, že matka maloletých prevezme v mieste bydliska otca a otec maloletých prevezme v mieste bydliska matky.

Obaja rodičia sú oprávnení maloletých zastupovať a spravovať ich majetok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením, aplikujúc najmä ustanovenia § 360 ods. 1 a § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (CMP) v spojení s § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (CSP), rozhodol v znení výrokov rozhodnutia tak, že:

„I. N a r i a ě u j e neodkladné opatrenie:

Maloleté deti D. E., P. XX.XX.XXXX N. P. E., P. XX.XX.XXXX, dočasne zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždenných intervaloch s intenzitou striedania každú nedeľu o 18.30 hod. v mieste bydliska odovzdávajúceho rodiča. Ako prvý prevezme deti do osobnej starostlivosti otec.

Počas letných prázdnin budú maloleté deti v starostlivosti matky odo dňa doručenia tohto uznesenia do dňa 18.07. do 10.00 hod. a odo dňa 01.08. od 10.00 hod. do dňa 15.08. do 10.00 hod. a v starostlivosti otca odo dňa 18.07. od 10.00 hod. do dňa 01.08. do 10.00 hod. a odo dňa 15.08. od 10.00 hod. do dňa 31.08. do 18.30 hod., s tým, že matka si maloleté deti prevezme v mieste bydliska otca a otec si maloleté deti prevezme v mieste bydliska matky.

II. V prevyšujúcej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietam.

III. Otcovi, M. E. E., P. XX.XX.XXXX, ukladám povinnosť podať návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom do 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia.“

3. V dôvodoch rozhodnutia prvoinštančný súd, vyhodnociac návrh otca ako čiastočne dôvodný, vychádzal zo zistených skutočností, z obsahu spisu, vrátane konania pod sp.zn. 79P/50/2025, kde bola neodkladným opatrením nariadená úprava styku otca s tretím maloletým dieťaťom uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4CoP/44/2025 zo dňa 17.6.2025 v znení jeho výrokov tak, že:

„Mením uznesenie tak, že n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým E. každý párný týždeň v kalendárnom roku v stredu a v nedeľu v čase od 16:00 hod. do 18.30 hod. a každý nepárny týždeň v kalendárnom roku v stredu a v piatok v čase od 16:00 hod. do 18.30 hod.

II. Otec je povinný v stanovenom čase prevziať a odovzdať mal. dieťa v bydlisku matky maloletého.

III. Matka je p o v i n á maloletého na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

Súd konštatoval, že od leta 2024, kedy bola viac-menej realizovaná mimosúdna dohoda rodičov o osobnej starostlivosti vo vzťahu k dvom starším maloletým deťom vo forme striedavej starostlivosti, považuje za preukázané, že aktuálne rodičia pre mimoriadnu animozitu medzi nimi a neochotu, resp. neschopnosť dospieť ku konsenzu, sa nevedia dohodnúť už takmer na žiadnej otázke týkajúcej sa ich maloletých detí, čo má na psychiku a zdravý vývoj detí negatívny dopad. Maloleté deti sú v konflikte lojality, sú zmätené pre protichodné tvrdenia a informácie od rodičov, konflikt rodičov vnímajú ako záťaž. Pretože matka neosvedčila existenciu nedostatkov v schopnosti otca zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté deti a obaja rodičia sú schopní uspokojiť potreby maloletých detí a zabezpečiť im potrebnú starostlivosť, súd prvej inštancie za účelom stabilizácie situácie v rodine, zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa realizuje od minulého roku, považoval za v najlepšom záujme maloletých detí. Vzhľadom na aktuálne konfliktné postoje rodičov a s poukazom na skutočnosť, že rodičia sa na úprave styku s maloletými deťmi počas letných prázdnin nedokážu dohodnúť už mesiace, súd dospel k záveru, že v danom prípade je neodkladným opatrením nevyhnutne potrebné upraviť aj režim stretávania rodičov s deťmi počas leta. Dospel k záveru, že jasné určenie režimu a zastabilizovanie situácie počas letných prázdnin jednoznačne odzrkadľuje najlepší záujem detí. S otcom navrhovanou úpravou zastupovania maloletých detí a spravovania ich majetku sa súd nestotožnil s tým, že do výkonu rodičovských práv a povinností môže zasiahnuť výlučne z dôvodov v zmysle zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, avšak je potrebné vykonať riadne dokazovanie vo veci samej, ktoré presahuje rámec neodkladného opatrenia, preto súd prvej inštancie návrh otca v tejto časti zamietol. Napokon súd prvej inštancie podľa § 336 CSP otcovi uložil povinnosť podať návrh vo veci samej, pretože takýto návrh doteraz podaný nebol a súd rozhodol len o dočasnej úprave pomerov maloletých detí bez vykonaného dokazovania a to s poučením, že aj bez návrhu sa uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak návrh v lehote nebude podaný.

III. Obsah odvolania a vyjadrení účastníkov

4. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, vo výroku I. v časti určenia striedavej starostlivosti podľa párneho a nepárneho týždňa, a to z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; ďalej súd na základe vykonaných dôkazov, resp. osvedčených skutočností, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam; tiež že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej

inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V rámci relevantných okolností v súvislosti s predmetom konania matka zdôraznila, že nikdy otcovi nebránila v styku s maloletým a žiadnym spôsobom nechce a ani nemá v úmysle nerešpektovať dôležitosť otca v živote ich detí. Podľa matky, resp. jej právnej zástupkyne, otec sa nie štandardným spôsobom snaží o trvalú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom prostredníctvom skráteného konania, v ktorom súd nevykonáva dokazovanie, cez podania návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorých otec primárne rieši úpravu styku a žiadal aj o súdnu úpravu spravovania majetku maloletých detí a ich zastupovania. Za predpokladu, že by súd vyhovel jeho návrhu aj v tejto časti, otec by v zásade získal konečnú úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bez riadneho konania, a predovšetkým bez úpravy výživného na maloleté deti. Od marca do 23.07.2025 striedavá starostlivosť k maloletému staršiemu synovi neprebíhala. Poukázala na svoje vyjadrenia v predchádzajúcom konaní vo vzťahu k mladšiemu synovi. Otec počas spoločného života nikdy netrávil sám s deťmi toľko času ako sú momentálne jeho požiadavky, keď mal priestor byť s deťmi viac ako jednu noc sám bez jej prítomnosti, odmietal. Jeho pracovné nasadenie a životný štýl zameraný predovšetkým na cestovanie mu to nedovoľoval a nedovoľuje. V konečnom dôsledku v párných týždňoch, kedy trávi čas s deťmi on, starostlivosť zabezpečuje primárne matka otca detí, s ktorou deti nemajú vybudovaný dobrý vzťah. Počas niekoľkoročného spoločného partnerstva bola ona tá, ktorá zabezpečovala starostlivosť a opateru o všetky deti, nie otec. Považuje za prirodzené, že po takom dlhom období má stále záujem vedieť, akým spôsobom deti budú tráviť program s otcom, ktorý primárne dlhé roky zabezpečoval presúvanie detí z miesta na miesto. Považuje za otáznive, akým spôsobom sa súd vysporiadal s výpoveďou maloletého staršieho syna, keď konštatuje iba, že kolízny opatrovník vypočul aj maloletého, ktorý si neželal, aby boli s jeho výpoveďou oboznámení rodičia. Pripája charakteristiku staršieho syna zo dňa 04.07.2025 vypracovanú školou, ktorú navštevoval do 30.06.2025, kde je jednoznačne konštatované, že niekedy veľmi ťažko prežíval krízy v domácnosti a uprednostňoval bývanie s mamou. Vzhľadom na to, že súd neuvádza, čo maloletý uviedol počas výsluchu pred kolíznym opatrovníkom a akým spôsobom sa súd s predmetnými vyjadreniami vysporiadal, resp. do akej miery na ne prihliadal, je matka toho názoru, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia zo dňa 04.07.2025 nie je dostatočne individualizované, a teda ani obsahovo neobsahuje dostatočnú sumu relevantných osvedčených skutočností a tiež úvahy, ktoré umožňujú späťne preskúmať záver o tom, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 101/2022. Za predpokladu, že zo súdneho spisu vyplýva, že maloletý starší syn aktuálne preferuje bývanie s mamou, spochybnila, že existuje neodkladná potreba upraviť pomery v tom smere, že XX-ročnému chlapcovi, ktorý vyjadril svoj názor, sa nanúti striedavá osobná starostlivosť. Rovnako tak vo vzťahu k maloletej dcére, pri ktorej sa realizuje striedavá starostlivosť a aj napriek tejto skutočnosti, súd neodkladným opatrením upravil bežný styk s dcérou, pri ktorej sú okolnosti diametrálne odlišné, ako v prípade maloletého staršieho syna. Ďalej matka namietala, že súd sa reálne nezaoberal, čo je hlavnou príčinou vzniku konštatovaného konfliktu rodičov, súd nereagoval ani na otázky súvisiace s vplyvom konfliktu rodičov na maloleté deti, a to aj v situácii, keď mal za osvedčené, že minimálne u maloletého staršieho syna sa v súvislosti s realizáciou striedavej starostlivosti začala prejavovať psychická záťaž. Súd prvej inštancie neskúmal, či striedavá starostlivosť je v tomto prípade naozaj vhodná a pre zdravý vývoj detí bezpečná. Za existencie rozvrátených a problematických vzťahov rodičov nemôže byť, podľa matky, v záujme detí, minimálne u XX-ročného syna, nariadenie striedavej osobnej starostlivosti. V otázke údajného ovplyvňovania zdôrazňuje, že dcéra má X rokov a starší syn XX rokov a považuje za legitímnu otázku, kto koho vlastne manipuluje. Za zlom pre problémy v realizácii striedavej starostlivosti matka označuje okolnosti, keď otec neustále trvá na tom, aby sa zachovala striedavá starostlivosť v pomere týždeň/týždeň. Nátlakové správanie na deti vyvoláva ale opačnú reakciu u detí. Starší syn odmietol k otcovi chodiť po tom, čo začiatkom marca 2025 na neho vyvíjal nátlak v podobe nečakaných návštev v škole s tým, že mu v škole ukazoval papiere a vysvetľoval, čo má hovoriť na súde, aby ostala zachovaná striedavá starostlivosť. Následne 31.05.2025 otec volal syna na bicyklovačku, ktorá sa nezrealizovala a syn odchádzal s otcom s tým, že nechce u neho prespať. Otec ju neinformoval, kedy ho prinesie a po jej (matkiných) telefonátoch synovi, syna doniesol v neskorých večerných hodinách po 21:00 hod. Popísala ďalej obdobie situáciu dňa 15.06.2025 na deň otcov a predchádzajúcu sms komunikáciu, za účasti policajnej hliadky. Podľa psychologičky, tieto stretnutia s políciou sú pre deti mimoriadne traumatizujúce, no otec opakovane vyhrotil situáciu. Predchádzajúci víkend ju a deti prestrašil tým, že ich počkal pod bránou a naliehal, aby sa stretnutie s mladším synom realizovalo o hodinu skôr. Vbehol do výťahu a následne sa snažil spiaceho mladšieho syna v kočiari zobudiť. Mal agresívne správanie, a preto z obáv o deti v tejto vyhrotenej situácii odmietla stretnutie zrealizovať a otec detí zavolať policajnú hliadku. Uviedla, že je jej snahou zabezpečiť stanovenie rozumného časového pomeru, kedy by sa vzťah otca s deťmi

podporil pozitívnym smerom. Ďalej popísala matka situácie a momenty, ako príklady otcovho správania, vrátane emailovej komunikácie. Otcom priloženú emailovú komunikáciu považuje za potrebné hodnotiť s nadhľadom v čase, keď nebola oboznámená s obsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a pred rozhodnutím súdu nemala možnosť sa k návrhu vyjadriť. Nepopiera komplikované vzťahy medzi nimi rodičmi. Obidvaja súhlasili, že sa budú zúčastňovať na odbornom poradenstve a toto poradenstvo si vyžaduje určitý čas. V čase spísania odvolania sa už realizovalo neodkladné opatrenie a otec si prevzal staršieho syna a dcéru do svojej starostlivosti dňa 24.07.2025. Dňa 28.07.2025 ju kontaktoval syn, že chce ísť k nej a že otec mu to dovolil. Do telefónu plakal. Správanie otca hodnotila ako emočný tlak vyvíjaný na XX-ročné dieťa. Osvedčené skutočnosti naznačujú, že je to práve otec, ktorý využíva emočný nátlak, aby deti súhlasili so striedavou starostlivosťou, čo sa začalo výraznejšie prejavovať u staršieho syna. To, že vo vzťahu k maloletej dcére príznaky nie sú až tak výrazné, neznamena, že nie je pod emočným vplyvom otca. Správa materskej školy podľa matky jednoznačne osvedčuje, že u dcéry je prítomné tzv. denné snívanie, ktoré môže slúžiť aj ako obranný mechanizmus, ktorý jej pomáha vyrovnať sa s neprijemnými emóciami, stresom alebo frustráciou. Navrhla, aby odvolací súd zmenil I. výrok uznesenia v časti bežnej úpravy styku tak, že dočasne upraví bežný styk otca s maloletými deťmi, a to tak, že otec je oprávnený sa sťkať s maloletým starším synom každú párnú sobotu a párnú nedeľu v čase od 10:00 hod. do 18:30 hod., pričom matka sa zaväzuje odovzdať a prevziať maloletého v mieste bydliska matky, a s maloletou dcérou je otec oprávnený sa sťkať každý párný týždeň v kalendárnom roku od stredy v čase od 15:30 hod. do nedele do 18:30 hod., pričom otec prevezme maloletú v predškolskom zariadení a odovzdajú ju v mieste bydliska matky; ak maloletá v deň prevzatia nenavštívi predškolské zariadenie, otec je oprávnený sa sťkať s maloletou dcérou, ktorú prevezme v mieste bydliska matky. Všetko s ohľadom na odlišný režim maloletého dieťaťa počas letných prázdnin a bežného styku. V následných vyjadreniach matka, vrátane jej právnej zástupkyne, popisovala podľa nej reálny priebeh striedavej starostlivosti.

5. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky, ktoré podľa neho obsahuje zavádzajúce a nepravdivé tvrdenia, uviedol, že neodkladné opatrenie je reakcia na dlhodobé porušovanie dohôd zo strany matky. Ďalej popisoval situácie uvádzané v odvolaní odlišne od popísania matkou. Tvrdil, že matka nesúhlasila so žiadnym stretnutím bez jej prítomnosti, zakazovala mu odísť s mladším synom 10 metrov od nej. Od nariadenia neodkladného opatrenia stretnutia s najmladším synom prebiehajú podľa uznesenia súdu a konflikty z jej strany prestali. V súvislosti s predmetom daného konania otec uviedol, že mu nebola doručená správa, list, oznámenie o formálnom zrušení ich dohody o striedavej starostlivosti. Od marca 2025 mu prestala staršieho syna dávať, čo oznámila pár minút pred odovzdaním bez bližšieho dôvodu. Poukázal na to, že matka nepodalala návrh na riadne konanie. Počas spolužitia zabezpečoval každodenný režim detí, nosil ich do škôlky, pripravoval im raňajky, popoludní ich vyzdvihol, rozvážal na krúžky. Stravu pre deti pripravovala matka matky a nosila jej. Deti krmil, uspával, čítal im, kočkoval, prebaľoval a zúčastňoval sa na všetkých dôležitých momentoch ich života. Uviedol dobu strávenú s deťmi v jeho faktickej osobnej starostlivosti, vrátane nocí bez matky. Podľa otca problémy v striedaní nastali vtedy, keď matka začala dohodu svojvoľne porušovať a vystavovať staršieho syna konfliktu lojalít. Okrem subjektívnych dojmov a opisov na ťarchu matky poukazuje na problémy v správaní staršieho syna po tom, čo matka začala systematicky porušovať režim striedavej starostlivosti, ktoré sa prejavili zhoršením správania, keď bol v škole vylúčený zo spoločnej aktivity, používal vulgarizmy a témy nevhodné pre jeho vek, čo mu matka zatajila, dozvedel sa po osobnom kontakte so školou. Pri dcére, pri ktorej týždenná striedavá starostlivosť prebieha bez problémov, boli podľa otca zaznamenané výrazne pozitívne zmeny. Za nepravdivé označil tvrdenie matky, že starostlivosť o deti v párnom týždni zabezpečuje jeho matka. Deti vychováva spoločne so svojou družkou v spoločnej domácnosti, kde sa pravidelne varí domáca strava, deti majú zabezpečený denný program, poriadok a režim. Jeho matka sa do starostlivosti zapája vtedy, keď sa dohodnú, že môže deti vyzdvihnúť skôr zo školy/škôlky, aby si mohla budovať vzťah s vnúčatami, čo je dôležité aj pre ich zdravý vývin a emocionálne zázemie. Od septembra 2024, od kedy si deti striedajú, spal starší syn bez jeho prítomnosti s dcérou doma a 2 noci spali deti s jeho rodičmi na hoteli, keď s nimi chceli stráviť víkend. Syn sa správa inak, keď je s ním sám a keď je v prítomnosti aj matky alebo babky, nechce, aby sa na neho hnevali. Napriek rozhodnutiu súdu matka, hoci s týmto bola oboznámená, opakovane tvrdila, že jej nič neprišlo, a odmietla vydať deti v termíne dňa 18.7. Deti mu boli odovzdané až dňa 24.7. Popísal dobrý vzťah detí s jeho rodičmi (starými rodičmi). Popísal konanie a vyjadrenia matky a jej matky (starej matky detí), ktorá dlhodobo negatívne ovplyvňuje deti proti otcovi a nerešpektuje ho. Matka nielenže staršieho syna na zmenu režimu nijako nepripravila, ale ani neprejavila snahu adaptáciu podporiť. Práve matka vyvíja na staršieho syna neprimeraný nátlak a vystavuje ho konfliktu lojalít.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje so závermi prvoinštančného súdu, že neschopnosť rodičov dohodnúť sa na porozchodovom usporiadaní mala za následok autoritatívny zásah súdu. S poukazom na skutočnosť, že obaja rodičia sú schopní uspokojiť potreby maloletých detí, zabezpečiť im potrebnú opateru a výchovu, v danom prípade za účelom stabilizácie situácie v rodine, zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa de facto realizovala od minulého roka, je v najlepšom záujme detí. Považuje za zrejmé, i na základe zisťovania názoru maloletých detí, že konflikt medzi rodičmi maloleté deti vnímajú ako záťaž, pričom ďalšie pokračovanie v neodôvodnenom obmedzovaní, kontrolovaní či dokonca zakazovaní styku otca s deťmi môže deťom spôsobiť tak vážnu ujmu, ktorá bude v budúcnosti len ťažko napravitelná.

7. V následných vyjadreniach matka maloletých detí, okrem opätovného popisu udalostí, preukazujúc nátlak otca a jeho spôsob komunikácie v rámci vzájomných rodinných vzťahov, popísala spôsob realizovania striedavej starostlivosti a ďalej uvádzala tvrdenia, týkajúce sa výživy maloletých detí.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods. 5 písm. c/ zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý aplikoval správne príslušné zákonné ustanovenia na základe dostatočne osvedčeného skutkového stavu.

9. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i argumenty rodičov predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti neodkladným opatrením upraviť osobnú striedavú starostlivosť rodičov o dve ich spoločné maloleté deti v napadnutom rozsahu.

10. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

11. Podľa § 28 ods. 2 prvá veta zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine (Zákon o rodine), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia.

12. Odvolací súd, nadväzujúc na skutočnosti zistené a osvedčené súdom prvej inštancie, obdobne zdôrazňuje, že v prípade neodkladného opatrenia ide o procesný inštitút, ktorý má osobitný charakter vyznačujúci sa najmä nevyhnutnosťou jeho vydania. Povinnosťou navrhovateľa je v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia opísať rozhodujúce skutočnosti, ktoré hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z pojmu „osvedčenie dôvodnosti“ vyplýva, že v danom prípade ide o rozhodovanie súdu bez nutnosti vykonať dokazovanie, ako aj bez povinnosti zisťovať všetky konkrétne skutočnosti, ktoré je potrebné verifikovať pri vydávaní rozhodnutia vo veci samej (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 358/2021 zo 6. septembra 2021).

13. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, ich vzájomná komunikácia nie je konštruktívna, je protirečivá. Starostlivosť o maloleté deti - staršieho syna a dcéru striedajú od novembra 2024 vo svojich domácnostiach. V prípade najmladšieho syna, aktuálne vo veku X roky, vyplýva z vyjadrení rodičov, že dochádza k stretávaniu sa otca so synom. Záťažovým pre rodinné vzťahy je tu neochota rodičov upustiť od invektívnej vzájomnej komunikácie, pričom najviac dopad tejto situácie negatívne signalizuje starší syn.

14. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, v predchádzajúcich konaniach vo veci starostlivosti súdu o ich spoločné maloleté deti zdôraznil rodičom, čo teraz s plnou vážnosťou pripomína, že za výrazne dôležité považuje odvolací súd nielen právne a najmä faktické zastabilizovanie rodinných vzťahov voči maloletému dieťaťu, resp. deťom, ktoré majú právo plnohodnotne na oboch svojich biologických rodičov (§ 30 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine).

15. Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu dospel k záveru, že z osvedčených zistení vyplývajú skutočnosti, ktoré odôvodňujú autoritatívne rozhodnutie súdu o úprave osobnej starostlivosti prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia, za reálne realizovanej striedavej osobnej starostlivosti oboma rodičmi, u dcéry prebiehajúcej konzistentnejšie. Nevyhnutnosť a naliehavosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov v rozsahu považuje odvolací súd za osvedčenú z vyjadrení oboch rodičov a odvodzuje túto primárne od záujmu detí na rovnocennom prístupe oboch rodičov na ich výchove a výžive. Odvolací súd považuje za osvedčené, resp. za splnené zákonné podmienky pre dočasnú úpravu osobnej starostlivosti o maloletých určením formy osobnej striedavej starostlivosti. Najmä však, rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom majú prejsť dokazovaním v riadnom konaní, ako to už bolo zadefinované. Otcovi preto naďalej je uložená povinnosť podať návrh na úpravu rodičovských práv a povinností vo veci starostlivosti súdu o ich maloleté deti a takýto návrh môže podať aj matka, keďže obaja neustále potvrdzujú a deklamujú neschopnosť dospieť k stabilnej rodičovskej dohode, ktorú zákon uprednostňuje.

16. Odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na výsledky riadneho dokazovania vykonávaného v konaní vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k spoločným maloletým deťom, nebude vylúčený postup súdu podľa § 360 a nasl. CMP, pričom terajšie rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia pri zmene skutkových okolností, resp. na základe riadne vykonávaného dokazovania, nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP).

17. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam, i z dôvodu zosúladenia právneho stavu s fakticky realizovanou, i keď nie žiaducim spôsobom, osobnou striedavou starostlivosťou, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu vo výroku I. a II. potvrdil podľa § 387 CSP.

18. K ďalším námietkam matky v odvolaní, i otca vo vyjadreniach odvolací súd len dodáva, že výživné na maloleté deti nie je účelom a charakterom kompenzačným nástrojom za nerealizovanie styku nepreferenčného rodiča, ale súbežný nástroj na zabezpečenie riadnej výchovy a výživy maloletých detí v nefungujúcich rodinných vzťahoch. Ak by aj otec, alebo ktorýkoľvek z rodičov, prejavoval plynutím času väčší záujem o svoje maloleté deti, čo je len žiaduce, pre dieťa je aj neskoro lepšie ako nikdy. Parafrazujúc britského psychoanalytika Donalda Winnicotta a prispôbiac jeho výrok predmetnej rodinnej situácii, odvolací súd zdôrazňuje, že deti nepotrebujú perfektných rodičov, ktorí by ich skôr ničili svojimi očakávaniami a nárokmi, ktoré sú väčšinou odrazom ich vlastných nenaplnených ambícií. Dieťa potrebuje dosť dobrých rodičov, ktorí mu zabezpečia potrebu istoty a lásky; sú nablízku, ale nechávajú mu priestor na vlastný život, oboch rodičov.

19. K námietkam odvolateľky odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 32 ods. 2 CMP, podľa ktorého účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom v zmysle čl. 10 ods. 1, 2 CMP, dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon a zároveň žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. K námietke nevykonania, či nedostatku skutkových zistení, odvolací súd zdôrazňuje, že cieľom konania o nariadenie neodkladného opatrenia nie je vyriešenie presadzovaného záujmu rodiča a prípadných animozít rodičov navzájom, ale zabezpečenie možnosti riadnej výchovy maloletého dieťaťa.

20. V zmysle stabilizovanej judikatúry zisťovanie názoru maloletých detí súdom má jednoznačne dôležitý význam a dochádza k tomuto prevažne v konaní vo veci samej, kde súd vykonáva dôkladné dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu, najmä ak vyjadrenia rodičov sú navzájom protichodné a odlišne popisujúce konkrétne skutočnosti, ako je tomu v tomto prípade. Názor maloletého dieťaťa je pre rozhodnutie v merite veci relevantný, keďže je to dieťa, ktoré je nútené znášať partnerský rozchod svojich rodičov, s dopadom na jeho bezpečné prostredie, pocit stability a celkovú výchovu. Zisťovanie názoru dieťaťa nie je dôkazným prostriedkom na zistenie skutočného stavu veci tak, ako napríklad výsluch účastníka konania. Ide o úkon sui generis, ktorým súd poskytuje priestor na realizáciu participačných práv dieťaťa. Citované ustanovenie § 43 ods. 1 Zákona o rodine predstavuje vnútroštátnu transpozíciu čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa. V právnom priestore Európskej únie je primárnym zdrojom všeobecné zakotvenie ochrany práv detí v čl. 3 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a osobitne sú práva dieťaťa na slobodné vyjadrovanie svojich názorov upravené v článku 24 Charty základných práv Európskej únie, kde sa uvádza: „Deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú,

s prihladením na ich vek a vyspelosť.“ Procesnoprávnu úpravu participačných práv detí obsahuje v Civilnom mimosporovom poriadku, uplatňovaním špecifických postupov súdu, článok 7 CMP, ktorý umožňuje súdu odkloniť sa od klasickej formy realizácie určitých úkonov, v záujme hospodárnosti konania a ochrany práv a právom chránených osôb tak, aby dosiahol spravodlivé rozhodnutie vo veci. Napokon, súd zohľadňuje, že názory detí, ktoré je potrebné vziať do úvahy, nie sú nevyhnutne nemenné a ich námietky, ktorým treba venovať náležitú váhu, nie sú nevyhnutne dostatočné na to, aby prevážili nad záujmom rodičov, najmä napríklad pokiaľ ide o pravidelný kontakt s ich dieťaťom (rozsudok ESLP vo veci K.B. a ďalší v. Chorvátsko, č. 36216/13 z 18. septembra 2017).

21. Napokon, judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 2 ods. 1 CMP a § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd nevzhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP, preto žiadnemu účastníkovi nebol priznaný nárok na ich náhradu.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).